

UCHWAŁA NR .....
RADY GMINY NIEPORĘT

z dnia ..... 2024 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Nieporęt na lata 2024 – 2026

Na podstawie art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, 572, 1463 i 1688) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2024 r. poz. 177 i 813), uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Nieporęt na lata 2024 -2026, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Nieporęt.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały Nr.....
Rady Gminy Nieporęt
z dnia..... 2024 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE NIEPORĘT NA LATA 2024 - 2026

NIEPORĘT 2024 ROK

WPROWADZENIE

Dziecko i rodzina wymagają wsparcia oraz szczególnej troski i ochrony. Działalność na rzecz rodzin powinna koncentrować się na wyrównywaniu pomiędzy nimi nieuzasadnionych i niezawinionych różnic socjalnych, tworzeniu im równych szans oraz asekurowaniu w obliczu ryzyka życiowego, natomiast działania podejmowane na rzecz dzieci winny mieć na celu ochronę ich praw, wyrównywanie szans życiowych poprzez ułatwianie dostępu do oświaty, służby zdrowia i wypoczynku oraz zapewnienie im ochrony w obliczu zagrożeń.

Możliwość świadczenia komplementarnego wsparcia rodzinom, które stają się bezradne i marginalizowane, daje stworzenie lokalnego systemu wspierania rodziny. W systemie takim ważne jest, by prowadzone działania oprzeć na przekonaniu, że naturalnym i koniecznym środowiskiem wychowania dziecka jest rodzina. W pierwszej kolejności powinien on być nastawiony na pomoc w rozwiązywaniu życiowych problemów rodziny, zanim nastąpi rozkład więzi rodzinnych oraz zaistnieją okoliczności zmuszające do rozłączenia rodziny. Należy przy tym pamiętać, iż efektywna praca z rodziną musi być stała, intensywna i dotyczyć jej ważnych problemów.

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem funkcjonowania i rozwoju dziecka oraz grupą, na której opiera się całe społeczeństwo. W niej w sposób świadomy i nieświadomy przekazywane są elementy tworzące osobowość, system wartości oraz sposób patrzenia na świat. To rodzina odpowiada za profilowanie nawyków, a wszystkiemu powinny sprzyjać odpowiednie relacje interpersonalne pomiędzy domownikami. Klimat rodzinny jest niezwykle ważny, ponieważ dzięki niemu członkowie rodziny czują się dobrze i bezpiecznie, bądź źle i niekomfortowo. Odpowiednie relacje tworzą więź łączącą pokolenia, jeśli więź zostaje nadszarpnięta czy też zerwana, powstaje klimat, który całkowicie odbija się na najmłodszych członkach. Jeżeli w funkcjonowaniu rodziny pojawią się jakiegokolwiek trudności czy też dysfunkcje, służby związane z pomocą powinny podjąć odpowiednie działania umożliwiające poprawę sytuacji poprzez analizę sytuacji rodziny oraz dostosowanie formy pomocy do skali problemu. Częstymi problemami destabilizującymi więzi rodzinne są ubóstwo, długotrwałe bezrobocie, choroba alkoholowa, stosowanie przemocy wobec domowników, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Rodziny zmagające się z którymkolwiek z wymienionych problemów wymagają specjalistycznej pomocy ze strony m.in. pracowników socjalnych, asystentów rodziny, pedagogów, psychologów, a także policji. Każde z działań, którejkolwiek z pracowników powinny być ukierunkowane na przywrócenie ładu oraz prawidłowego funkcjonowania rodziny, w tym zapobiegać ewentualnym nieszczęściom. Najważniejsza jest jednak pozycja dziecka, ponieważ to jego dobro jest nadrzędną sprawą, dlatego też Program Wspierania Rodziny w Gminie Nieporęt powinien uwzględniać dziecko, jego zażyłość oraz emocjonalną więź z rodzicami, a także zapobiegać sytuacjom, w których dziecko zmuszone jest opuścić rodzinę.

Zgodnie z art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r., poz. 177 i 813) do zadań własnych gminy należy, m.in. opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny. **W świetle założeń ustawy pomoc dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego lokalnego systemu. Ważne jest, by działania i decyzje względem rodziny były podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji** (pomoc społeczna, szkoła, sąd, policja). Konsekwencją powyższego zapisu jest wprowadzenie trzyletniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024-2026 w Gminie Nieporęt, zwanego dalej „Programem”. Głównym założeniem niniejszego Programu jest utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w celu przywrócenia im zdolności do funkcjonowania poprzez wzmocnienie roli i funkcji rodziny, rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych oraz zapewnienie bezpieczeństwa dziecku i rodzinie. Realizowane w ramach Programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale również na całej rodzinie.

1. UZASADNIENIE PRAWNE

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024-2026 opracowany dla Gminy Nieporęt powstał w oparciu o następujące akty prawne:

- 1) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz. U. z 1997 r. Nr 78 poz. 483 ze zm.),
- 2) ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.),
- 3) ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177 ze zm.),
- 4) ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571),
- 5) ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 2151),
- 6) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 ze zm.),
- 7) ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.),
- 8) ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (Dz.U. z2022 r. poz. 2230 ze zm.),
- 9) ustawa z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz.U. z 2023 r. poz.1923).

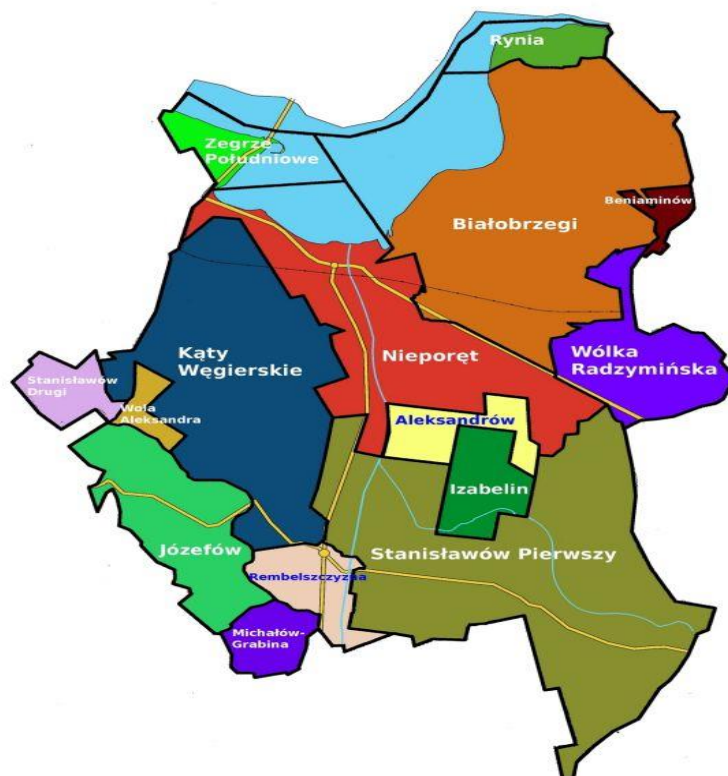
2. CHARAKTERYSTYKA GMINY NIEPORĘT

Gmina Nieporęt jest gminą wiejską, położoną w bezpośrednim sąsiedztwie m.st. Warszawa (odległość od centrum Nieporętu do centrum stolicy wynosi ok. 30 km) i wchodzi w skład powiatu legionowskiego. Gmina Nieporęt graniczy:

- 1) od zachodu z Gminą Wieliszew, Gminą Jabłonna i Gminą Miejską Legionowo (powiat legionowski),
- 2) od wschodu z Gminą Radzymin i Miastem Marki (powiat wołomiński),
- 3) od północy z Miastem i Gminą Serock (powiat legionowski),
- 4) od południa z m.st. Warszawa.

Gmina Nieporęt zajmuje powierzchnię 96,03 km², z czego powierzchnia użytków rolnych zajmuje 35% (w tym ponad 60% stanowią grunty orne). Gmina dzieli się na 15 sołectw (obejmujących 15 miejscowości): Aleksandrów (395 mieszkańców), Beniaminów (210 mieszkańców), Białobrzegi (1034), Izabelin (268), Józefów (1493), Kąty Węgierskie (978), Michałów-Grabina (66), Nieporęt (3926), Rembelszczyzna (658), Rynia (324), Stanisławów Drugi (914), Stanisławów Pierwszy (2096), Wola Aleksandra (269), Wólka Radzyńska (904) i Zegrze Południowe (775).

Mapa sołectw

Źródło: Mapa sołectw , <https://www.nieporet.pl/gmina-nieporet/statystyki/>
data pobrania: 16.02.2024 r.

Analiza struktury ludności w oparciu o wykorzystanie informacji związanych ze strukturą demograficzną mieszkańców Gminy Nieporęt przyczynia się do określenia wielu społeczno-ekonomicznych konsekwencji. Poniższe informacje oraz tabele obrazowo przedstawia liczbę mieszkańców gminy w latach 2021 – 2023.

Na podstawie danych z rejestru wyborców pozyskanych z Działu Spraw Obywatelskich i USC Urzędu Gminy Nieporęt Gminę Nieporęt zamieszkuje 15 382 osób, w 2022 r. 15 116, w 2021 r. 14 925. Na przestrzeni analizowanych lat dostrzegalny jest wzrost liczby mieszkańców.

Tabela nr 1. Statystyka niepełnoletnich mieszkańców wg płci i wieku

Wiek	płeć	2021	2022	2023
0-3	Kobiety	270	253	245
	Mężczyźni	299	292	262
4-7	Kobiety	304	317	328
	Mężczyźni	343	374	367
8-18	Kobiety	1027	1042	1056
	Mężczyźni	1110	1129	1169
Razem		Kobiet 1601 Mężczyzn 1752	Kobiet 1612 Mężczyzn 1795	Kobiet 1629 Mężczyzn 1798

Źródło: dane pozyskane z Urzędu Gminy Nieporęt, kryteria wyszukiwania: pobyt stały.

Tabela nr 2 liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym

Płeć (wiek)	2021	2022	2023
Kobiety (w wieku 19-60)	4083	4143	4191
Kobiety (>60 lat)	1701	1726	1769
Mężczyźni (w wieku 19-65)	4190	4251	4296
Mężczyźni (>65 lat)	899	930	989

Źródło: dane pozyskane z Urzędu Gminy Nieporęt, kryteria wyszukiwania: pobyt stały.

Analizując strukturę mieszkańców Gminy Nieporęt ze względu na wiek, to we wszystkich latach największą grupę stanowią osoby w wieku produkcyjnym - 8 487, następnie osoby w przedziale wieku 0-18 lat – 3 427 osób oraz w wieku poprodukcyjnym - 2 758. Systematycznie wzrasta liczba osób powyżej 60 (kobiety) i 65 (mężczyźni) roku życia. Z tabeli wynika, że średnio na 1 mężczyznę w wieku > 65 r.ż. przypadają 2 kobiety w wieku > 60 r.ż. Powyższe dane wskazują jednoznacznie na starzenie się naszego społeczeństwa i ten trend utrzymuje się w całym kraju.

W okresie ostatnich trzech analizowanych lat można zaobserwować znaczną przewagę kobiet w stosunku do mężczyzn. Wcześniejsze lata także wskazują na malejącą liczbę mężczyzn w wieku > 65 r.ż. w naszym społeczeństwie. Należy zaznaczyć, że powyższe dane przedstawiają liczbę osób zameldowanych. Nie uwzględniają obywateli Ukrainy, którzy znaleźli schronienie na terenie naszej gminy w związku z konfliktem zbrojnym oraz osób, które z różnych przyczyn nie dokonały formalności związanych z zameldowaniem.

3. DIAGNOZA SYTUACJI RODZINY I DZIECKA W GMINIE

Problemy społeczne występują w każdej lokalnej społeczności, jednak ich wielkość oraz rodzaj może mieć różne wymiary w zależności od czynników, które je kształtują. Mimo wszystko problemy społeczne zawsze w ocenie społeczeństwa uznawane są za zjawiska niepożądane, nieakceptowane, szkodliwe, a przede wszystkim zagrażające prawidłowemu funkcjonowaniu określonej społeczności, dlatego też wymagają one aktywnej i skutecznej interwencji. Gmina zobowiązana jest do realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny i pomocy społecznej w celu zaspokojenia potrzeb wszystkich mieszkańców w środowisku lokalnym. Na szczeblu gminnym udzielana pomoc społeczna adresowana jest bezpośrednio do osób najbardziej jej potrzebujących. Skupia się w ten sposób na rozwiązywaniu konkretnych problemów. Udzielona pomoc musi być adekwatna do zaistniałego problemu, poprzez wykorzystanie dostępnych zasobów, uprawnień i możliwości. W celu uzyskania zamierzonego celu poprzez udzielenie wszelkiej pomocy społecznej konieczna jest dostateczna współpraca pomiędzy pracownikami Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej zwanego dalej „GOPS” lub „Ośrodkiem”, a osobami i rodzinami wnioskującymi o jej przyznanie.

Do określenia zadań Programu Wspierania Rodziny niezbędna jest analiza danych o osobach i rodzinach z terenu gminy objętych wsparciem, m.in. GOPS w Nieporęcie.

Na przełomie lat 2021 – 2023 Ośrodek udzielił pomocy finansowej i wsparcia następującej liczbie mieszkańców (uwzględniając wyłącznie zakres ustawy o pomocy społecznej):

Tabela nr 3. Liczba mieszkańców objętych wsparciem GOPS

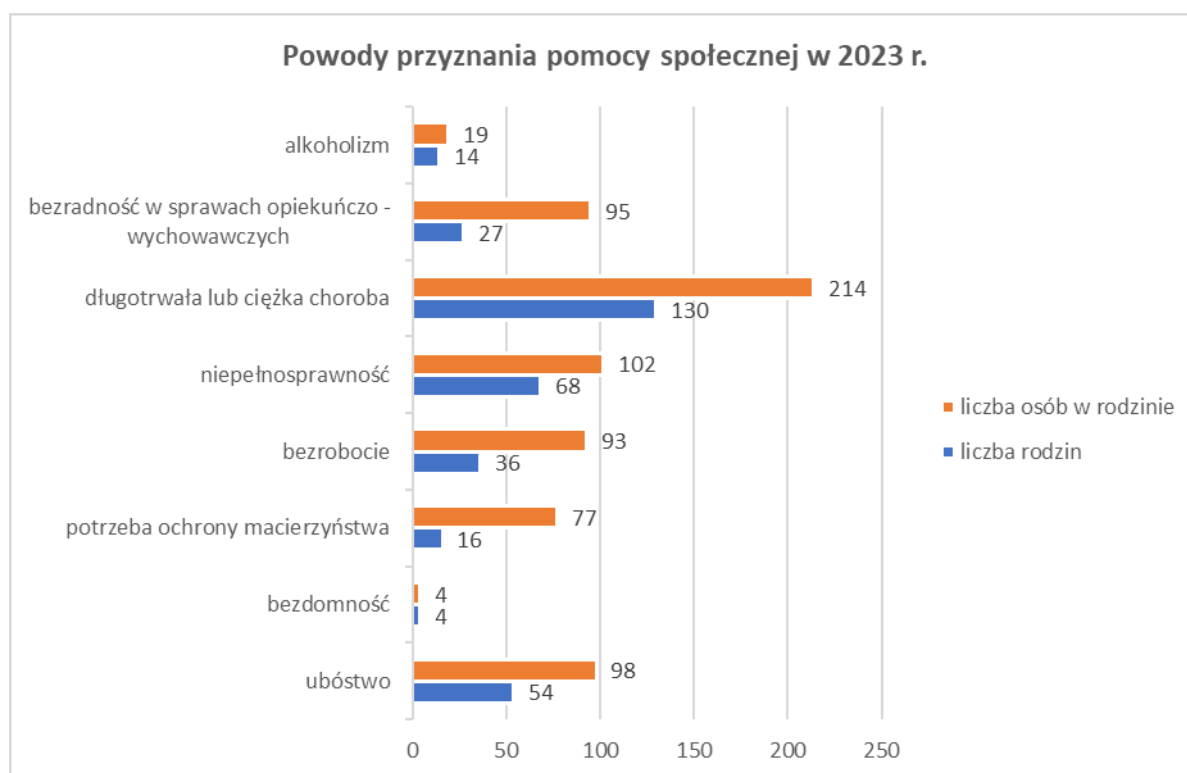
	2021	2022	2023
Liczba rodzin	275	264	269
Liczba osób w rodzinach	537	585	523

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań resortowych

W 2023 roku liczba osób, objętych wsparciem GOPS wynosiła 523, co w stosunku do liczby mieszkańców w tym okresie 15 382 stanowi 3,4% ogółu mieszkańców gminy. Zmiana w liczbie rodzin objętych pomocą wynika między innymi uzyskania prawo do własnego świadczenia emerytalnego.

Poniższy wykres przedstawia powody udzielenia pomocy finansowej w 2023 roku według zapisu art. 7 ustawy o pomocy społecznej.

Wykres nr 1 Powody przyznania pomocy (w niektórych rodzinach występuje więcej niż jeden powód przyznania pomocy).

Przeważającym powodem ubiegania się o pomoc jest długotrwała lub ciężka choroba oraz niepełnosprawność. Osoby, które zmagają się z wszelkimi niepełnosprawnościami bardzo często natrafiają na bariery, których same nie są w stanie pokonać. Do nielicznych problemów tych osób można zaliczyć: problemy ze znalezieniem stałej i wystarczająco płatnej pracy umożliwiającej utrzymanie rodziny, brak akceptacji ze strony otoczenia, niemożność realizacji na polu zawodowym, problemy emocjonalne i wiele innych.

Powyższe dane wskazują, że kwestia ubóstwa jest jednym z dominujących czynników w strukturze udzielania pomocy przez Ośrodek. Osoby i rodziny zmagające się z brakiem możliwości zaspokojenia podstawowych potrzeb swoich i bliskich odczuwają wiele dyskomfortów. Niezależność finansowa ułatwia funkcjonowanie rodzinom, rozwijanie się, organizowanie wolnego czasu. Brak stabilizacji w tym zakresie stanowi poważny problem dla każdej osoby i rodziny.

Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm i inne uzależnienia, potrzeba ochrony macierzyństwa to kolejne problemy rodzin wymagające pomocy i wsparcia ze strony specjalistów. Gmina oferuje wsparcie w postaci działalności Punktu Profilaktyki, Pomocy Dziecku i Rodzinie (dalej „Punkt”), gdzie wsparcia w sytuacjach kryzysowych udziela specjalista dzieciom, młodzieży i ich rodzinom. Sytuacje kryzysowe dotyczą, m.in. przemocy w rodzinie, przemocy rówieśniczej, trudności wychowawczych, braku umiejętności interpersonalnych, uzależnienia i współuzależnienia, w tym uzależnienia behawioralnego, zaniżonej samooceny, nerwic i stanów depresyjnych). W ramach Punktu odbywały się: elementy treningu umiejętności społecznych, profilaktyka dzieci i młodzieży, terapia skoncentrowana na rozwiązaniu problemu dzieci i młodzieży, indywidualna i rodzinna terapia skoncentrowana na rozwiązaniu problemu.

Specjalista udziela również wsparcia gminnym szkołom podstawowym w zakresie różnego rodzaju sytuacji kryzysowych uczniów, rodziców, nauczycieli i wychowawców. Prowadzone są, m.in. zajęcia psychoedukacyjne dla rodziców, konsultacje wychowawcze dla rodziców, warsztaty profilaktyczne, mediacje, konsultacje dla nauczycieli.

Ponadto w 2023 roku przeprowadzono spotkania, warsztaty i szkolenia na terenie szkół:

- 1) w Szkole Podstawowej w Izabelinie odbywały się spotkania profilaktyczne z rodzicami (10 osób) oraz szkolenia dla kadry pedagogicznej, również zajęcia superwizyjne dla nauczycieli. W zajęciach wzięło udział 23 osoby;
- 2) w Szkole Podstawowej w Józefowie odbyło się szkolenie z konsultacją dla nauczycieli i specjalistów. Skorzystało z nich 7 nauczycieli. Odbyło się również spotkanie interwencyjne dla rodziców w których wzięło udział 17 osób;
- 3) w Szkole Podstawowej w Białostrzegach odbyły się szkolenia i konsultacje dla kadry pedagogicznej. W zajęciach wzięło udział 14 nauczycieli;
- 4) w Szkole Podstawowej w Wólce Radzymińskiej odbyły się konsultacje dla kadry pedagogicznej (5 nauczycieli) oraz szkolenia Rady Pedagogicznej. W szkoleniu uczestniczyło 14 nauczycieli. Ponadto mediacje i konsultacje dla rodziców w których wzięło udział 5 osób;
- 5) w Szkole Podstawowej w Stanisławowie Pierwszym odbyły się konsultacje dla chętnych nauczycieli. Z tej formy zajęć skorzystało łącznie 9 osób;
- 6) w Szkole Podstawowej w Nieporęcie zrealizowano konsultacje dla nauczycieli, spotkania mediacyjne pomiędzy rodzicami, a nauczycielami oraz warsztaty

psychoedukacyjne dla rodziców. W zajęciach wzięło udział 12 rodziców oraz 8 nauczycieli.

Punkt przeznaczony jest dla osób zamieszkałych na terenie Gminy Nieporęt, w szczególności dla: dzieci i młodzieży sprawiających trudności wychowawcze, nieletnich, objętych nadzorem kuratorskim, rodziców, którzy pozostają pod nadzorem kuratora sądowego, korzystają z asystenta rodziny lub są pod opieką Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Legionowie, rodziców borykających się z trudnościami wychowawczymi, rodzin w sytuacjach kryzysowych, rodziców i nauczycieli chcących doskonalić umiejętności wychowawcze.

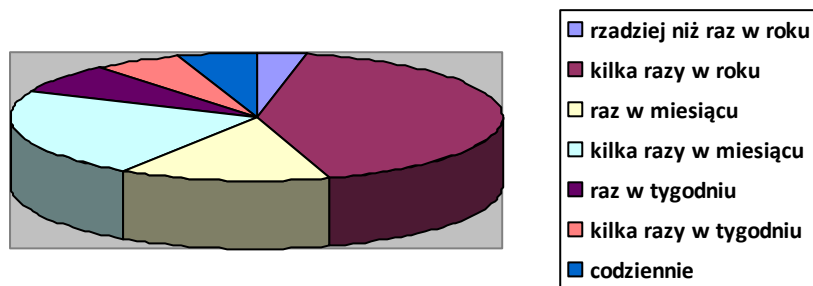
W 2023 roku do Punktu zgłosiło się 111 osób, z czego 75 to osoby nowe, które zgłosiły się do Punktu po raz pierwszy, pozostałe – 36 osób, to klienci kontynuujący terapię. Osoby te były kierowane przez szkoły, ośrodek zdrowia, ośrodek pomocy społecznej, a także były to osoby indywidualnie szukające pomocy i wsparcia.

Dodatkowo na terenie Gminy Nieporęt działa Punkt Informacyjno – Konsultacyjny ds. Uzależnień, gdzie swoje dyżury pełni certyfikowany specjalista terapii uzależnień. W 2023 r. przeprowadzono 96 konsultacji, z których skorzystało łącznie 39 osób: - 16 osób z problemem alkoholowym, 3 z problemem uzależnienia od narkotyków, 17 osób będących dorosłymi członkami rodzin z problemem alkoholowym, 3 osoby dorosłe z rodzin z problemem uzależnienia od narkotyków, 14 osób doświadczających przemocy, 5 osób stosujących przemoc.

Ośrodek swoim podopiecznym udzielał wsparcia psychologicznego, z którego skorzystało 23 osoby. Spotkania z psychologiem odbywały się dwa razy w tygodniu. Ośrodek w ramach swoich zasobów udzielał wsparcia konsultanta ds. prawnych. Skorzystało z niego 18 osób. Pomoc polegała na przygotowywaniu pism procesowych, urzędowych oraz udzielaniu porad prawnych.

Liczba rodzin zmagających się z problemem uzależnienia od alkoholu lub narkotyków przynajmniej jednego z członków rodziny jest nadal problemem wiodącym. Mimo, że udział tych rodzin w ogólnej liczbie klientów Ośrodka jest nieznaczny to dane pochodzące z Diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych Gminy Nieporęt (dalej „Diagnoza”) przeprowadzonej na zlecenie Gminy Nieporęt wskazują na powszechność tego zjawiska. Na pytanie jak często pije Pan/i alkohol? Twierdząco odpowiedziało 80% ankietowanych.

Wykres nr 2 Częstotliwość picia alkoholu przez mieszkańców Gminy Nieporęt

Źródło: Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych Gminy Nieporęt

Jedno z pytań skierowanych do dzieci dotyczyło wieku w jakim po raz pierwszy sięgnęli po alkohol. Na 70 osób które udzieliły odpowiedzi 18 osób wskazało, że w wieku 10 lat i mniej, 24 w wieku 11-12 lat, 21 w wieku 13-14 lat oraz 6 w wieku 15-16 lat. Uczniowie najczęściej wskazywali, że sięgali po alkohol w czasie uroczystości rodzinnych 20% ankietowanych, oraz 34% byli poczęstowani przez rodzica/ opiekuna lub innego członka rodziny. Aż 40% ankietowanych dzieci przyznała, że ostatnio piła alkohol: ponad rok temu - 35,71%, w ostatnim roku 40%, w ostatnim miesiącu 24,29%. Dane te pokazują jak ważne są działania profilaktyczne oraz edukacyjne kierowane zarówno do dzieci jak i do rodziców/ opiekunów.

W ocenie pracowników Ośrodka, spadek liczby rodzin, w których notowany jest ten powód udzielania pomocy, nie oznacza zmniejszenia problemu, a jedynie brak chęci współpracy w rozwiązywaniu tego problemu i zaprzeczaniu jego istnieniu. Znaczna grupa rodzin boryka się także ze spożywaniem i nadużywaniem substancji zmieniających świadomość. Dostępność i łatwość w konsumpcji tych środków nie sprzyja zrozumieniu problemu i negatywnych skutków ich zażywania.

Liczba osób uzależnionych od alkoholu, z którymi członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (dalej „Komisja”) prowadzili rozmowy w 2021 roku to 27. Dodatkowo przeprowadzono rozmowę z 6 członkami rodzin. Wobec 4 osób Komisja podjęła czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w placówce leczenia uzależnienia od alkoholu. Złożono 1 wniosek o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego. Natomiast w 2022 r. przeprowadzono rozmowy z 15 osobami uzależnionymi od alkoholu i 2 członkami rodzin. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego wobec 3 osób. Ze względu na termin przekazania sprawozdania (do 15 kwietnia) KCPU-G1 za 2023 rok do Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom niniejszy Program nie zawiera danych za ten okres.

Często uzależnienie od alkoholu i substancji psychoaktywnych skorelowane z innymi problemami rodzin, powodują skutki traumatyczne dla całych rodzin. Wiele sytuacji, w

których dochodzi do stosowania przemocy wobec domowników ma właśnie związek z nadużywaniem środków odurzających przez co najmniej jednego członka rodziny.

Poniższa tabela przedstawia liczbę procedur „Niebieska Karta” prowadzonych przez Zespół Interdyscyplinarny:

Tabela nr 4 Szczegółowy wykaz wszczętych procedur „Niebieska Karta”

		2021	2022	2023
Liczba Niebieskich Kart A - razem		27	31	34
W tym sporządzonych przez:	pomoc społeczną	1	4	9
	GKRPA	0	0	0
	policję	24	22	20
	oświatę	1	3	3
	ochronę zdrowia	1	2	2
Liczba sporządzonych Niebieskich Kart C		27	24	40
Liczba sporządzonych Niebieskich Kart D		27	18	29
Liczba przypadków odebrania dziecka z rodziny przez pracownika socjalnego wykonującego obowiązki służbowe (art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie)				
Liczba zakończonych procedur Niebieskie Karty RAZEM		23	28	30
Z powodu				
Zakończenia przemocy w rodzinie oraz zrealizowania indywidualnego planu pomocy		14	17	16
Braku zasadności podejmowanych działań		9	11	14
Liczba przekazanych przez ZI/GR zawiadomień do organów ścigania (Policji, Prokuratury) o popełnieniu przestępstwa w związku z użyciem przemocy w rodzinie		0	0	1

Opracowanie własne na podstawie sprawozdań Zespołu Interdyscyplinarnego z realizacji procedury „Niebieska Karta” za lata 2021-2023

Ze statystyk policyjnych wynika, że na terenie Gminy Nieporęt w roku 2022 przeprowadzonych zostało 138 interwencji policyjnych w związku z przemocą. Natomiast w 2023 roku było ich 178. Liczba przyjętych zgłoszeń z art. 207 kodeksu karnego w 2022 r. wynosiła 15, w 2023 -13. Komisariat Policji w Nieporęciu w okresie od stycznia 2021 do grudnia 2023 r. skierował 52 wnioski o wgląd w sytuacje małoletnich. Tabela wskazuje jak powszechnym i rosnącym zjawiskiem wśród mieszkańców Gminy Nieporęt jest przemoc domowa. Liczba prowadzonych procedur z 42 w 2022 r. wzrosła do 60 w 2023 r. Według sprawozdań resortowych z powodu doznawania przemocy ze świadczeń pieniężnych korzystało w 2021- 1 rodzina (2 osobowa), w 2022 - 1 rodzina (4 osobowa), w 2023- 4 rodziny (18 osób w rodzinie). Z powyższych danych wynika, że klientami Ośrodka stają się rodziny dobrze sytuowane.

Aby rodzina miała możliwość rozwiązania problemów społecznych, z którymi się zetknie, konieczne jest odpowiednie wsparcie w odbudowywaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków.

Identyfikowanie rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu ról społecznych, powinno być odpowiednio wczesne i mieć charakter profilaktyczny, tak by stworzono odpowiednie warunki rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształcenia wartości i norm związanych z ich wychowaniem. Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych opiera się na planowych działaniach mających na celu pomoc w przywróceniu rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji.

Rozpoczęcie pracy z rodziną najczęściej zaczyna się od momentu pozyskania przez pracownika socjalnego informacji o trudnościach w ich prawidłowym funkcjonowaniu w społeczeństwie. Często osobami zauważającymi potrzebę interwencji pracownika socjalnego w środowisku są sąsiedzi lub najbliższa rodzina. Nierzadko pracownik socjalny podejmuje działania interwencyjne w terenie na wnioski przedstawicieli innych służb społecznych, takich jak: lekarze, pielęgniarki, pedagodzy szkolni, psycholodzy, terapeuci, kuratorzy, funkcjonariusze policji, przedstawiciele Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, którzy wykonując swoją pracę zauważyli potrzebę wsparcia osób potrzebujących pomocy w celu rozwiązania ich trudnej sytuacji życiowej, w której się znaleźli.

Jednym z narzędzi pracy z rodziną będzie wprowadzenie do niej asystenta rodziny. Ma on pełnić odmienną funkcję od pracownika socjalnego. Czas, który poświęci rodzinie, będzie dostosowany do jej naturalnego rytmu i potrzeb. Zadaniem asystenta rodziny jest całościowe wspieranie rodziny wychowującej dzieci, zagrożonej wykluczeniem społecznym. Bardzo ważnym elementem pracy jest indywidualne podejście do rodziny i jej problemów, co będzie służyło rozwojowi kompetencji wszystkich jej członków – rodziców i dzieci.

Prawo do skorzystania z asystentury rodziny mają również rodziny, które jedynie przeżywają przejściowy kryzys wynikający z rozwoju rodziny lub zdarzenia losowego. Asystent rodziny

ma służyć wsparciem takiej rodzinie, aby ich trudności nie pogłębiły się i nie stały się przewlekłe, a w miarę współpracy stały się możliwe do rozwiązania.

W praktyce zarówno służby społeczne, sądy jak i pracownicy socjalni w trakcie procesu rekrutacji rodzin do asysty zauważają wiele czynników ryzyka zagrożenia bezpieczeństwa dzieci, wśród których wyróżnia się: młody wiek rodziców, wielodzietność, samotne rodzicielstwo, nieplanowana ciąża, ubóstwo, brak wsparcia ze strony najbliższej rodziny, nadużywanie substancji odurzających, upośledzenie umysłowe lub zaburzenia psychiczne rodziców, niewystarczające umiejętności wychowawcze, niezaradność życiowa, przemoc domowa, zaniedbywanie potrzeb dzieci, wyuczona bezradność.

Asystent rodziny współpracując z rodziną wymagającą wsparcia, pomaga w kształtowaniu i rozwijaniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, uwzględniając zarówno potrzeby rodzin jak i gotowość do realnego współdziałania. Indywidualna pomoc służy przede wszystkim rozwiązywaniu konkretnych problemów z jakimi boryka się osoba wspierana; wzbudzaniu w niej wiary w swoje możliwości oraz motywowanie do podejmowania działań do tej pory uznawanych przez nią za niemożliwe. Zadaniem asystenta jest przede wszystkim wskazanie rodzinom i jej członkom możliwości podejmowania sprawczych działań, zwiększenie poczucia wpływu na zmiany w swoim życiu oraz podwyższenie samooceny. Praca asystentów rodziny ukierunkowana jest na udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, udzielanie pomocy w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych oraz wychowawczych. Do zadań asystenta należy, m.in. wspieranie aktywności społecznej rodzin, motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej. Działania asystentów rodziny zmierzają do osiągnięcia przez rodzinę pełnej samodzielności oraz niezależności życiowej. Ukierunkowane są na wsparcie rodziny naturalnej oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić rodzinę biologiczną. W przypadku, kiedy dziecko umieszczone zostaje w pieczy zastępczej, mając na uwadze jego więzi emocjonalne z rodziną i środowiskiem, motywuje się rodziców do zmiany dysfunkcyjnego dotychczasowego funkcjonowania oraz tworzenia warunków do prawidłowego rozwoju dziecka w rodzinie naturalnej dających szansę na jego powrót do domu. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowanie wartości i norm związanych z ich wychowaniem. W celu zapobiegania umieszczania dzieci w pieczy zastępczej i wzmacnianiu rodziny w wypełnianiu podstawowych funkcji zachodzi daleko idąca potrzeba wsparcia rodziny. Asystent zobowiązany jest do prowadzenia dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną w tym dokonywania okresowej oceny sytuacji rodziny oraz monitorowania funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną.

Do efektów pracy asystentów z rodzinami należałoby zaliczyć :

- nabycie umiejętności lub podniesienie kompetencji opiekuńczo – wychowawczych rodziców,

- nabycie umiejętności do prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego oraz rozsądnego dysponowania budżetem,
- podjęcie terapii leczenia uzależnień przez członków rodziny dotkniętych problemem nadużywania alkoholu i innych substancji uzależniających,
- poprawę sytuacji materialno – bytowej rodzin,
- aktywizację zawodową osób pozostających poza rynkiem pracy,
- poprawę relacji rodzinnych,
- podjęcie leczenia psychiatrycznego przez członka rodziny objętej asystenturą w przypadku takiej konieczności,
- podniesienie kwalifikacji zawodowych osób bezrobotnych,
- nabycie umiejętności oraz podniesienie kompetencji w zakresie komunikacji interpersonalnej rodzin,
- powrót dzieci do rodziny naturalnej,
- odzyskanie władzy rodzicielskiej.

Ośrodek na podstawie umowy o pracę w systemie zadaniowego czasu pracy zatrudnia 1 asystenta rodziny, który maksymalnie zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa może współpracować z 15 rodzinami¹ jednocześnie. Swoim wsparciem objął 18 rodzin. Przeciętny czas pracy asystenta z jedną rodziną wynosił 16 miesięcy. W okresie sprawozdawczym zakończono pracę z 4 rodzinami (z 2 ze względu na brak efektów, z 1 ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę, z 1 ze względu na osiągnięcie celów). Wydatki na wynagrodzenie asystenta wraz z pochodnymi to 50 112 zł (41 656 zł budżet gminy, 8456 zł dotacja). Dla porównania w 2021 r. asystent pracował z 15 rodzinami, w 2022 z 19. Ilość rodzin objętych wsparciem wskazuje na konieczność utworzenia kolejnego etatu. W 2023 r. w rodzinnej pieczy zastępczej umieszczono 7 dzieci (2 w rodzinach spokrewnionych, 2 w rodzinach niezawodowych, 3 w rodzinach zawodowych). Na ten cel wydatkowano 42 065,10 zł. Na terenie gminy Nieporęt zamieszkują 3 zawodowe rodziny zastępcze.

Należy zauważyć, że praca z asystentem opiera się na zasadzie dobrowolności. Głównym powodem objęcia rodzin wsparciem asystenta jest niewydolność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych spowodowana między innymi stanem zdrowia, alkoholizmem, doznawaniem przemocy, bezrobociem lub śmiercią jednego z rodziców.

Po zakończeniu współpracy asystent prowadzi monitoring polegający na wizytach w środowisku, rozmowach z wychowawcami, pedagogami szkolnymi. Działania te mają odzwierciedlenie w dokumentacji prowadzonej w rodzinie, która znajduje się w aktach sprawy. Asystent rodziny swoimi działaniami, w myśl ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” może wspierać także rodziny, w których kobieta znajduje się w zagrożonej ciąży lub urodziła dziecko z ciężkimi wadami rozwojowymi. W tym celu Ośrodek stworzył informator „Za życiem”, w który znajdują się zarówno treści odnoszące się do Krajowego Programu, opublikowanego na ministerialnych stronach, jak i

---

¹ art. 15 ust. 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 177)

lokalne adresy, gdzie może ubiegać się o pomoc. Ośrodek nasz wypłaca także jednorazowe świadczenia pieniężne z tego tytułu.

Kolejną możliwością wsparcia rodziny przeżywającej trudności w pełnieniu ról opiekuńczo-wychowawczych, jest pomoc ze strony, tzw. rodziny wspierającej. Zadaniem rodziny wspierającej jest aktywna pomoc w przezwyciężaniu trudności w rodzinach tego wymagających, a formy pomocy mogą być różne, uwarunkowane potrzebami danej rodziny, np.: wskazówki dotyczące sprawowania opieki i wychowania dzieci, organizacji czasu wolnego, pomoc w nauce, racjonalnym prowadzeniu budżetu domowego. Tak jak w poprzedniej formie, wspieranie rodziny odbywa się wyłącznie za jej zgodą i aktywnym udziałem. Osoby chętne do pełnienia funkcji rodziny wspierającej mogą zgłaszać swoją kandydaturę do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nieporęcie gdzie zostaną poinformowane o obowiązujących wymaganiach.

Pracownicy Ośrodka świadcząc pomoc i pracę socjalną nieustannie mają na uwadze wymienione wcześniej czynniki zagrażające. Pojawienie się pierwszych symptomów zagrożeń powoduje, że pracownicy kontaktują się z osobami, instytucjami, które mają styczność z daną rodziną w celu opracowania wspólnego planu działania aby pomóc rodzinie, wnioskują o asystenturę nie czekając, aż problem stanie się na tyle duży, że rodzina przez długi czas nie będzie w stanie wyjść z trudnej sytuacji. Po zdiagnozowaniu sytuacji przeprowadza się rozmowy z rodziną, w czasie których zostaje im przedstawiony proponowany plan działań jaki powinni wykonać aby ich rodzina na nowo zaczęła właściwie funkcjonować.

Zaangażowanie wszystkich instytucji, które wspierają rodzinę, pozwala na skuteczniejsze zapobieganie dalszej dysfunkcji rodziny. Najważniejszym elementem jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dla dzieci i młodzieży w taki sposób, aby zapobiegać powielaniu nieprawidłowych wzorców w przyszłości. Pozostawienie rodzin bez fachowego dla nich wsparcia i pomocy specjalistycznej może spowodować wzrost zjawiska degradacji rodziny i skutkować będzie różnorodnymi konsekwencjami.

Skuteczna pomoc dla rodzin w przezwyciężaniu trudności w funkcjonowaniu rodziny i wychowaniu dzieci może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami.

Pracownicy socjalni Ośrodka w przypadku identyfikacji problemu w danej rodzinie angażują w pomoc wiele instytucji i podejmują z nimi współpracę, np.:

- z instytucjami zajmującymi się profilaktyką i terapią uzależnień,
- ze szkołami (wychowawcy, pedagodzy, psychologodzy, logopedzi),
- ze służbą zdrowia (lekarze, pielęgniarki, położne),
- z funkcjonariuszami Policji, dzielnicowymi,
- z placówkami opiekuńczo – wychowawczymi,
- z sądem, kuratorami zawodowymi, społecznymi,
- z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Legionowie,
- z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Legionowie.

Ważną częścią Programu jest realizacja zadania polegającego na wnoszeniu opłaty za pobyt dzieci z terenu naszej gminy w rodzinach zastępczych lub umieszczonych w placówkach opiekuńczo wychowawczych. Gmina, na podstawie art. 191 ustawy o wspieraniu rodziny, zobowiązana jest do częściowego pokrywania tych wydatków.

Tabela nr 5. Wysokość opłat wnoszonych przez gminę.

	2021	2022	2023
Opłata za pobyt dzieci - w złotych	13 001,71	21 734,49	42 065,10
Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w danym roku	4	4	7

Źródło: dane uzyskane z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Legionowie.

W przypadkach, gdy rodzina nie radzi sobie ze sprawowaniem funkcji opiekuńczo – wychowawczych wobec dzieci - co może oceniać tylko sąd opiekuńczy - zostają one umieszczone w pieczy zastępczej. Rodzice zostają np. trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich lub prawa te zostają im ograniczone. Celem pieczy zastępczej jest zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dziecka, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych, zapewnienie dziecku przygotowania do godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia, pokonywania trudności życiowych, nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami. Piecza zastępcza ma przede wszystkim zapewnić pracę z rodziną, mającą na celu umożliwienie powrotu dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe – dążenie do przysposobienia dziecka, a w przypadku braku możliwości przysposobienia dziecka – opiekę i wychowanie w środowisku zastępczym. Piecza zastępcza jest sprawowana w formie rodzinnej oraz w formie instytucjonalnej. Formy rodzinnej pieczy zastępczej - rodzina zastępcza (spokrewniona, niezawodowa, zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna) oraz rodzinny dom dziecka. Formy instytucjonalnej pieczy zastępczej – placówka opiekuńczo-wychowawcza, regionalna placówka opiekuńczo-terapeutyczna, interwencyjny ośrodek preadopcyjny. Podstawą umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej jest prawomocne orzeczenie sądu. W przypadku konieczności, na wniosek lub za zgodą rodziców dziecka, możliwe jest umieszczenie dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej na podstawie umowy zawartej między rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka, a starostą właściwym ze względu na miejsce zamieszkania tej rodziny lub miejsce prowadzenia rodzinnego domu dziecka. O zawartej umowie starosta zawiadamia niezwłocznie sąd. Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej powinno nastąpić po wyczerpaniu wszystkich form pomocy rodzicom dziecka, chyba, że dobro dziecka wymaga zapewnienia mu niezwłocznie pieczy zastępczej. Dziecko umieszcza się w pieczy zastępczej do czasu zaistnienia warunków umożliwiających jego powrót do

rodziny albo umieszczenia go w rodzinie przysposabiającej. Objęcie dziecka jedną z form pieczy zastępczej następuje na okres nie dłuższy niż do osiągnięcia pełnoletniości. Osoba, która ją osiągnęła w okresie pieczy zastępczej, może przebywać w dotychczasowej rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka albo placówce opiekuńczo-wychowawczej za zgodą, odpowiednio, rodziny zastępczej, prowadzącego rodzinny dom dziecka albo dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 roku życia, jeżeli się uczy.

Gmina Nieporęt, zgodnie z art. 176 pkt 5 oraz art. 191 ust. 9 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zobowiązana jest do ponoszenia częściowych wydatków z tytułu umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej. W przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej współfinansuje pobyt tego dziecka w pieczy zastępczej w wysokości: 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 50% w trzecim i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Każda gmina posiada pewne zasoby, które może wykorzystywać do poprawy sytuacji rodzin mieszkających na jej terenie. Zasobami wspierającymi rodzinę i dziecko są instytucje i organizacje, które umożliwiają realizację własnych zainteresowań i pasji czy też wspierają rodziny w wypełnianiu podstawowych zadań. Ich wykaz zawiera poniżej przedstawiona tabela.

Tabela nr 6. Zasoby instytucjonalne w Gminie Nieporęt

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nieporęciu	Pl. Wolności 2a 05-126 Nieporęt 22 490 43 41 kancelaria@gops-nieporęt.pl	
Komisariat Policji w Nieporęciu	ul. Wojska Polskiego 3, 05-126 Nieporęt 22 774 87 67	
Szkoła Podstawowa im. Wojska Polskiego w Białobrzegach	ul. Wojska Polskiego 21, 05-127 Białobrzegi, tel.: 22 774 87 13, email: sekretariat@spb.nieporet.pl www: http://spb.nieporet.pl	Beniaminów, Białobrzegi, Rynia
Szkoła Podstawowa im. I Batalionu Saperów Kościuszkowskich w Izabelinie	ul. Szkolna 1, Izabelin, 05-126 Nieporęt, tel.: 22 774 83 22, email: sekretariat@spi.nieporet.pl www: http://spi.nieporet.pl	Aleksandrów, Izabelin, Stanisławów Pierwszy – część miejscowości leżąca po wschodniej stronie kanału Żerańskiego
Szkoła Podstawowa im. Wandy Chotomskiej	ul. Szkolna 62, Józefów, 05-119 Legionowo, tel.: 22 772 30 69, email: sekretariat@spj.nieporet.pl www: http://spj.nieporet.pl	Michałów-Grabina, Józefów, Stanisławów Druży, Wola

w Józefowie		Aleksandra
Szkoła Podstawowa im. Bronisława Tokaja w Nieporęcie	ul. Dworcowa 9, 05-126 Nieporęt, tel.: 22 774 83 66, email: spn@nieporet.pl www: http://spn.nieporet.pl	Nieporęt z wyłączeniem Osiedla Głogi i Zegrze Południowe
Szkoła Podstawowa im. 28 Pułku Strzelców Kaniowskich w ZSP w Wólce Radzywińskiej	ul. Szkolna 79, Wólka Radzywińska, 05-126 Nieporęt, tel.: 22 774 87 69, email: sekretariat@zspwr.nieporet.pl www: http://zspwr.nieporet.pl	Wólka Radzywińska
Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Bitwy Warszawskiej 1920 r. w Stanisławowie Pierwszym	ul. Jana Kazimierza 292, Stanisławów Pierwszy, 05-126 Nieporęt, tel.: 22 774 75 30, email: sekretariat@spsp.nieporet.pl www: http://spsp.nieporet.pl	Kąty Węgierskie, Nieporęt- Osiedle Głogi, Rembelszczyzna, Stanisławów Pierwszy – część miejscowości leżąca po zachodniej stronie kanału Żerańskiego
Gminne Przedszkole im. Akademii Małych Odkrywców w Zegrzu Południowym	ul. Rybaki 24; 05-130 Zegrze Południowe tel./fax: 22 782-21-51 www.gpzp.nieporet.pl e-mail: gpzp@nieporet.pl	
Gminne Przedszkole w Nieporęcie	ul. Jana Kazimierza 104; 05-126 Nieporęt tel./fax: 22 774-82-93 www.gpn.nieporet.pl e-mail: gpn@nieporet.pl	
Gminne Przedszkole w Białobrzegach	05-127 Białobrzegi, Osiedle Wojskowe 12 tel./fax: 790-239-018 www.przedszkolebialobrzegi.eprzedszkola.pl e-mail: gpb@nieporet.pl	
Gminne Przedszkole w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Wólce Radzywińskiej	ul. Szkolna 79, Wólka Radzywińska, 05-126 Nieporęt tel./fax: 22 774 87 69 www.zspwr.nieporet.pl e-mail: spwolkaradz@poczta.onet.pl	
Aquapark Fala	ul. Koncertowa 4, Stanisławów Pierwszy, 05-126 Nieporęt tel. 22 772 00 89, 22 732 23 22, +48 600-571-578 e-mail: cr@cr.nieporet.pl	
Gminny Ośrodek Kultury	ul. Dworcowa 9a 05-126 Nieporęt Tel.: 22 774 83 26	

	e-mail: kultura_nieporret@wp.pl Filia Beniaminów ul. Fortowa 15, Beniaminów 05-127 Białobrzegi Tel.: 22 774 87 81 e-mail: beniaminow.goknieporet@wp.pl Filia Kąty Węgierskie ul. Kościelna 22 05-126 Nieporęt Tel.: 22 774 86 22, 692 071 097 e-mail: kupisiewiczwona@gmail.com Filia Stanisławów Drugi ul. Wolska 71a 05-119 Legionowo Tel.: 22 772 70 05 e-mail: stanislawow.goknieporet@wp.pl Filia Zegrze Południowe Osiedle Wojskowe 13 05-130 Zegrze Południowe Tel.: 22 767 03 47 e-mail: zegrze.goknieporet@wp.pl Filia Wólka Radzymińska ul. Szkolna 81, Wólka Radzymińska 05-126 Nieporęt Tel.: 22 732 21 89 e-mail: ankapiesio@gmail.com	
Biblioteka Publiczna Gminy Nieporęt	ul. Dworcowa 9A 05-126 Nieporęt bpnieporet@gmail.com tel/fax: 22-774-80-80	
CENTRUM MEDYCZNE NIEPORĘT SP. Z O.O.	Podleśna 4 05-126 Nieporęt 22 767 57 20 22 772 32 13 22 772 32 05 biuro@cmn.nieporret.pl	

W Gminie Nieporęt funkcjonują również obiekty rekreacyjno-sportowe, z których mogą korzystać dzieci, młodzież i rodziny. Jednymi z największych obiektów są Aquapark Fala w Stanisławowie Pierwszym, Gminny Ośrodek Kultury oraz jego filie, a także Biblioteka Publiczna wraz z filiami.

4. ANALIZA SWOT

W Programie zastosowano analizę SWOT jako narzędzie identyfikacji i usystematyzowania mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń społecznego obszaru gminy Nieporęt. Na podstawie przeprowadzonej Diagnozy sytuacji demograficznej i społecznej w Gminie Nieporęt w zakresie organizacji systemu opieki nad dzieckiem oraz wsparcia rodziny, dokonano analizy SWOT, wskazując mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia, tj. czynniki wewnętrzne i zewnętrzne mające wpływ na funkcjonowanie rodzin.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Wyspecjalizowana i stabilna kadra pracowników pomocy społecznej • dobra znajomość środowiska lokalnego przez pracowników GOPS • Praca asystenta rodziny • Prowadzenie Punktu Konsultacyjno – Informacyjnego ds. Uzależnień • Prowadzenie Punktu Profilaktyki, Pomocy Dziecku i Rodzinie • Współpraca z pedagogami szkolnymi, kuratorami społecznymi i zawodowymi, wychowawcami klas, do których uczęszczają dzieci podopiecznych Ośrodka objętych pomocą asystenta rodziny • Udzielanie pomocy w ramach pracy socjalnej, kontraktów socjalnych • Wypłacanie świadczeń społecznych oraz udzielanie świadczeń niepieniężnych • Dostępność usług opiekuńczych świadczonych osobom i rodzinom na terenie całej gminy • Szeroki dostęp do obiektów sportowo-rekreacyjnych (Orliki, boiska wiejskie, siłownie zewnętrzne, place zabaw, basen) • Gminny Ośrodek Kultury z rozbudowaną ofertą (filie w Nieporęcie, Beniaminowie, Kątach Węgierskich, Wólce Radzymińskiej, Stanisławowie Drugim i Zegrzu Południowym) • Nowoczesna Biblioteka Publiczna Gminy Nieporęt wraz z filiami 	<ul style="list-style-type: none"> • Brak wystarczających środków finansowych na zatrzymanie i motywację wyspecjalizowanej kadry. Wynagrodzenie zasadnicze wynoszące minimalną krajową. • Zwiększanie ilości zadań nakładanych na jednostki organizacyjne. • Problem starzejącego się społeczeństwa • Problemy mieszkańców związane z długotrwałą lub ciężką chorobą, wiekiem oraz niepełnosprawnością • Słaba aktywność zawodowa świadczeniobiorców • Wyczuwana bezradność i roszczeniowość, uzależnienie od pomocy instytucjonalnej, brak współpracy ze strony rodzin w zakresie rozwiązywania problemów • Mała aktywność i integracja mieszkańców z niepełnosprawnościami • Problemy w obszarze bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz funkcjonowania rodzin wielodzietnych • Brak pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych, odrzucanie autorytetu szkoły i nauczyciela • Mała świadomość i wiedza społeczna na temat wsparcia rodziny i pieczy zastępczej • Brak rodzin wspierających

<ul style="list-style-type: none"> • Duża liczba dzieci, które miały kontakt z alkoholem, narkotykami, e-papierosami 	<ul style="list-style-type: none"> • Utrudniony dostęp do poradnictwa specjalistycznego (psycholog, pracownik socjalny, psychiatra). Brak lokalu aby utworzyć Gminny Punkt Konsultacyjny oraz • Brak świetlic wiejskich • Mała ilość szkół posiadających własne stołówki • Brak infrastruktury socjalnej (lokali socjalnych i mieszkań treningowych lub wspomaganych)
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ♦ Skuteczne pozyskiwanie funduszy zewnętrznych i realizacja programów rządowych ♦ Podnoszenie kwalifikacji kadry jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, placówek oświatowych ♦ Podejmowanie i kontynuowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi, kościołem, policją itp. ♦ Organizowanie imprez kulturalno – sportowych, festynów itp. dla integracji mieszkańców ♦ Aktywizacja zawodowa bezrobotnych oraz osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy ♦ Prowadzenie programów profilaktycznych z zakresu szkodliwości uzależnień wśród dzieci i młodzieży ♦ Egzekwowanie zakazu sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim ♦ Duża możliwość spędzania czasu wolnego – basen, tętnia, Zalew Zegrzyński, liczne ścieżki rowerowe 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Brak wystarczających środków własnych na współfinansowanie projektów ♦ Przekazywanie nowych zadań samorządowi gminnemu bez przekazywania odpowiednich środków finansowych ♦ Niewystarczające środki finansowe na efektywną pomoc i rozwój gminy ♦ Niestabilność prawa dotyczącego polityki społecznej, niespójność, częste zmiany i trudność w interpretacji przepisów ♦ Zanik więzi i tradycji rodzinnych („pęd życia”) ♦ Wzrost patologicznych zachowań wśród dzieci i młodzieży, konsumpcjonizm, uzależnienia ♦ Uzależnienia członków rodzin od alkoholu, środków odurzających, Internetu, mediów społecznościowych ♦ Zagrożenie integracji i aktywności lokalnego społeczeństwa

<ul style="list-style-type: none"> ♦ dobrze rozwinięta komunikacja, łatwy dostęp do aglomeracji miejskich; 	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Brak chęci współpracy rodzin zmagających się z problemami społecznymi z jednostkami świadczącymi pomoc ♦ Dyskryminacja osób niepełnosprawnych z powodu barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej ♦ Brak możliwości zaspokojenia uzasadnionych potrzeb mieszkaniowych (mieszkania socjalne i komunalne)
---	--

Powyższa analiza SWOT została oparta o stan wiedzy i doświadczenie pracowników Ośrodka oraz osób zajmujących się pomocą rodzinie. Monitoring spraw związanych z pomocą społeczną, znajomość występowania problemów i tematyki związanej z szeroko rozumianą polityką społeczną, pozwoliła na przedstawienie w analizie słabych i mocnych stron oraz szans i zagrożeń.

5. CELE PROGRAMU

Program Wspierania Rodziny dla Gminy Nieporęt został opracowany na trzy lata. Założeniem Programu jest wielopłaszczyznowe wsparcie dla rodzin oraz jej członków. Działania Programu mają przysłużyć się przede wszystkim odbudowaniu zaburzonych relacji w rodzinie oraz wspieraniu potencjału drzemiącego w każdej z rodzin. Ponadto, działania podjęte w celu realizacji zadań mają zapobiegać powstawaniu sytuacjom kryzysowym poprzez udzielanie wsparcia we wszystkich aspektach wymagających pomocy specjalistów. Ważnym jest uwzględnienie pozycji dziecka w Programie, a tym samym wzmocnienie systemu ochrony dzieci przed niedostosowaniem społecznym, wykluczeniem i marginalizacją poprzez szereg podejmowanych działań profilaktyczno-wychowawczych, w tym wspieranie uczniów wymagających szczególnej pomocy.

Cel główny: Wspieranie rodzin mających problemy z pełnieniem funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz zapobieganie dysfunkcjonalności rodzin w Gminie Nieporęt.

Cel szczegółowy	Działania	Termin realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki ewaluacji
<p>Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych oraz pomoc w rozwiązaniu już istniejących</p>	<ul style="list-style-type: none"> - monitoring sytuacji rodzin zagrożonych wystąpieniem sytuacji kryzysowych oraz analiza przyczyn ubiegania się o pomoc społeczną, - współpraca rodziny z pracownikiem socjalnym, asystentem rodziny, - wspieranie rodziców w wychowywaniu i edukacji dzieci oraz organizacji czasu wolnego, - współpraca z kuratorami sądowymi, policją, szkołami, organizacjami w celu wypracowania wspólnych działań profilaktycznych, - wspieranie wszelkich form aktywności społecznej przyczyniających się do rozwijania postaw charytatywnych w stosunku do osób i rodzin wymagających wsparcia, - realizacja działań, programów przyczyniających się do podnoszenia kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców, - pobudzanie rodzin do większej aktywności społecznej w celu odrodzenia, wzmacniania w nich więzi rodzinnych - organizacja Wolontariatu w GOPS Nieporęt 	<p align="center">2024 - 2026</p>	<ul style="list-style-type: none"> - GOPS – pracownicy socjalni, - asystenci, - placówki oświatowe – pedagodzy, wychowawcy, - Gminne Ośrodki Kultury, - Gminna Biblioteka Publiczna - sołectwa 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin objętych pomocą GOPS, - liczba organizowanych akcji na rzecz promowania rodziny, - liczba warsztatów, prelekcji odbywających się w ramach Programu, - liczba spotkań integracyjnych w sołectwach - liczba aktywnych wolontariuszy - liczba akcji organizowanych przez Wolontariuszy

<p>Wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa Wielopłaszczyznowe wsparcie dla rodzin</p>	<ul style="list-style-type: none"> - udzielanie szerokiej specjalistycznej pomocy rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym oraz zjawiskiem przemocy, - współpraca wszystkich instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy i ochrony ofiar przemocy, funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego, - organizowanie spotkań w szkołach przez specjalistów zajmujących się szeroko pojmowanym bezpieczeństwem, promowanie postaw prozdrowotnych, - wsparcie finansowe rodzin - wsparcie asystenta, rodzin wspierających, - opłacanie pobytu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, - prowadzenie monitoringu sytuacji rodziny i dziecka po zakończeniu współpracy z asystentem rodziny, - działalność placówek wsparcia dziennego, - wyrównywanie szans edukacyjnych przez pomoc materialną (stypendia, zasiłki, dofinansowanie do imprez szkolnych i wycieczek, udział w projektach) - poszerzenie ofert zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży, - podnoszenie kwalifikacji i umiejętności specjalistów działających na rzecz rodzin 	<p style="text-align: center;">2024 – 2026</p>	<ul style="list-style-type: none"> - GOPS, - Policja - GKRPA, - placówki oświatowe -Zespół Interdyscyplinarny 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób korzystających z poradnictwa, - liczba podmiotów udzielających wsparcia, - liczba rodzin objętych pomocą, - liczba założonych „Niebieskich Kart”, - liczba interwencji ze względu na stosowanie przemocy w rodzinie, - liczba warsztatów, prelekcji, spotkań organizowanych w szkole, - liczba analizowanych i monitorowanych rodzin, - liczba rodzin, które zakończyły współpracę z asystentem ze względu na nabycie umiejętności samodzielnego funkcjonowania. - liczba zorganizowanych warsztatów oraz zajęć dla rodzin objętych Programem - liczba zajęć pozalekcyjnych, - liczba dzieci biorących udział w zajęciach, - liczba dzieci korzystająca z pomocy materialnej, - liczba dzieci uczęszczających do placówek wsparcia dziennego
--	--	--	--	--

<p>Poprawa sytuacji materialnej rodzin poprzez wsparcie rodzin w realizowaniu funkcji ekonomicznej i tworzenie warunków umożliwiających zaspokojenie podstawowych potrzeb członków rodziny.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji socjalno-bytowej - zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych, - współfinansowanie pobytu dzieci skierowanych do pieczy zastępczej - zapewnienie opieki osobom starszym oraz osobom zależnym w domach 	<p style="text-align: center;">2024-2026</p>	<p>GOPS Placówki oświatowe</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin: osób i rodzin objętych pomocą oraz wysokość środków przeznaczonych na poszczególne formy pomocy - liczba dzieci, uczniów i młodzieży korzystających z gorących posiłków w placówkach oświatowych - - liczba osób starszych, chorych, niepełnosprawnych korzystających ze świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności - liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej - liczba dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej - wysokość środków wydatkowanych na pobyt dzieci w pieczy zastępczej - liczba osób objętych pomocą w postaci usług opiekuńczych - liczba osób skierowanych do domu pomocy społecznej w danym roku kalendarzowym - liczba osób umieszczonych w domu pomocy społecznej w danym roku kalendarzowym
--	--	--	--	---

<p>Wzmacnianie systemu pomocy rodzinie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - superwizje dla pracowników socjalnych oraz asystenta rodziny - regularne spotkania grupy roboczej w skład której wchodzi pedagogzy szkolni, psychologowie, pracownicy socjalni oraz asystent rodziny. Podczas spotkań omawiana będzie sytuacja rodzin wymagających wsparcia - szkolenia z zakresu pracy z rodziną - realizacja programów Opieka wytchnieniowa oraz Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością - realizacja projektów socjalnych na rzecz rodzin 	<p style="text-align: center;">2024-2026</p>	<p>GOPS Placówki oświatowe GKRPA</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ilość przeprowadzonych superwizji - liczba spotkań grup diagnostyczno pomocowych - ilość szkoleń w których uczestniczyli pracownicy GOPS -liczba osób korzystających z programów, - ilość godzin zrealizowanych usług - liczba zorganizowanych projektów socjalnych - liczba uczestników projektów socjalnych
---	--	--	--	---

6. ADRESACI PROGRAMU

Program Wspierania Rodzin przeznaczony jest dla rodzin wychowujących dzieci, rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zagrożonych ubóstwem, zmagających się z bezrobociem, niepełnosprawnościami, problemem uzależnienia oraz rodzin dotkniętych przemocą. Adresowany jest również do instytucji i organizacji pozarządowych, działających w obszarze wspierania rodzin oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, pracowników socjalnych, kuratorów zawodowych, terapeutów, policjantów, pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych, nauczycieli, pracowników placówek leczenia odwykowego, pedagogów, psychologów, pracowników służby zdrowia.

Program skierowany jest do rodzin mieszkających na terenie Gminy Nieporęt. Dla celów programu przyjęto definicję rodziny wskazaną w art. 6 pkt 14 ustawy o pomocy społecznej określającą rodzinę jako „osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące”. Nadmienić należy, że takie rozumienie rodziny nie zakłada konieczności występowania instytucjonalnej formy małżeństwa ani więzi pokrewieństwa.

7. PRZEWIDYWANE EFEKTY

Program zakłada tworzenie optymalnych warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodzin na terenie Gminy Nieporęt oraz poprawy stylu i jakości ich życia.

Do najważniejszych zmian należą:

- 1) ograniczenie występowania patologii społecznych,
- 2) wzmocnienie więzi rodzinnych,
- 3) zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych w rodzinach,
- 4) poprawa funkcjonowania społecznego dzieci, młodzieży i rodzin ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- 5) zwiększenie poczucia bezpieczeństwa dzieci oraz rodzin,
- 6) dążenie do zmniejszenia się negatywnych zachowań pośród dzieci i młodzieży,
- 7) stworzenie wielopłaszczyznowego wsparcia dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze,
- 8) zwiększenie dostępności poradnictwa specjalistycznego,
- 9) efektywniejsze wykorzystywanie istniejących zasobów.

8. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Realizacja Programu Wspierania Rodzin na lata 2024-2026 odbywa się w oparciu o następujące środki finansowe:

- 1) budżet Gminy Nieporęt,

- 2) budżet samorządu województwa,
- 3) dotacja z budżetu państwa na dofinansowania zadań własnych,
- 4) dotacja z budżetu państwa na dofinansowanie zadań zleconych,
- 5) fundusz organizacji pozarządowych,
- 6) fundusze strukturalne Unii Europejskiej.

Roczne plany finansowe powinny uwzględniać poszczególne działania Programu tak, by dostosowywać możliwości finansowe do predyspozycji gminy oraz ustalonych działań. W czasie realizacji Programu, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej będzie stale nadzorował sytuację rodzin, by w razie konieczności manewrować zadaniami i szeregować je według bieżących potrzeb.

9. MONITORING I EWALUACJA

Program zakłada tworzenie korzystnych warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodzin oraz aktywizowania społeczności lokalnej do harmonijnej współpracy na rzecz rodziny. Istotnym elementem decydującym o zakończeniu Programu sukcesem jest współpraca instytucji oraz organizacji na rzecz wspierania rodzin oraz zrealizowanie zaplanowanych zadań.

Koordynatorem Programu Wspierania Rodziny na lata 2024 -2026 jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nieporęcie.

Monitorowanie i ewaluacja odbywać się będą na podstawie informacji uzyskanych od podmiotów uczestniczących w realizacji zadań, poprzez gromadzenie danych i informacji w zakresie wszystkich działań. Bieżący nadzór nad realizacją Programu i podejmowanie działań zmierzających do osiągnięcia wyznaczonych w celów, pozwoli na opracowanie kolejnych działań profilaktycznych na lata następne, a także będzie podstawą do oceny ich skuteczności. Cele i realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny będą podlegać ewaluacji i będą odpowiadać na bieżące potrzeby mieszkańców Gminy Nieporęt.

W celu sprawdzenia na ile Program został zrealizowany zaleca się przeprowadzanie monitoringu poprzez sporządzenie sprawozdania uwzględniającego kwestie finansowe oraz sprawozdania z realizowanych działań, co umożliwi analizę oraz ocenę ich skuteczności. Sprawozdanie składa Radzie Gminy Nieporęt Dyrektor Ośrodka wraz ze sprawozdaniem z działalności GOPS w terminie do 31 marca kolejnego roku.

Uzasadnienie

do projektu uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Nieporęt na lata 2024- 2026

Zgodnie z art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177 i 813) *do zadań własnych gminy należy m.in. opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny.*

Zgodnie z art. 179 ust. 1 ww. ustawy : *w terminie do dnia 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.*

Zgodnie z art. 179 ust. 2 ww. ustawy: *Rada gminy, biorąc pod uwagę potrzeby, o których mowa w ust. 1, uchwała gminne programy wspierania rodziny.*

W świetle założeń ustawy, pomoc dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego lokalnego systemu. Ważne jest, by działania i decyzje względem rodziny były podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji (pomoc społeczna, szkoła, sąd, policja). Konsekwencją powyższego zapisu jest wprowadzenie trzyletniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024-2026 w Gminie Nieporęt. Głównym założeniem niniejszego programu jest utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w celu przywrócenia im zdolności do funkcjonowania, poprzez wzmocnienie roli i funkcji rodziny, rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych oraz zapewnienie bezpieczeństwa dziecku i rodzinie. Realizowane w ramach Programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale również na całej rodzinie.